

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

Μ. Αναγνωστάκης «Θεσσαλονίκη, Μέρη του 1969 μ.Χ.»

Στην οδό Αιγύπτου –πρώτη πάροδος δεξιά!
Τώρα υψώνεται το μέγαρο της Τράπεζας Συναλλαγών
Τουριστικά γραφεία και πρακτορεία μεταναστεύσεως.
Και τα παιδάκια δεν μπορούνε πια να παίξουνε από
τα τόσα τροχοφόρα που περνούνε.
Άλλωστε τα παιδιά μεγάλωσαν, ο καιρός εκείνος πέρασε που ξέρατε
Τώρα πια δε γελούν, δεν ψιθυρίζουν μυστικά, δεν εμπιστεύονται,
Όσα επιζήσαν, εννοείται, γιατί ήρθανε βαριές αρρώστιες από τότε
Πλημμύρες, καταποντισμοί, σεισμοί, θωρακισμένοι στρατιώτες,
Θυμούνται τα λόγια του πατέρα: εσύ θα γνωρίσεις καλύτερες μέρες
Δεν έχει σημασία τελικά αν δεν τις γνώρισαν, λένε το μάθημα
οι ίδιοι στα παιδιά τους
Ελπίζοντας πάντοτε πως κάποτε θα σταματήσει η αλυσίδα
Ίσως στα παιδιά των παιδιών τους ή στα παιδιά των παιδιών
των παιδιών τους.
Προς το παρόν, στον παλιό δρόμο που λέγαμε, υψώνεται
η Τράπεζα Συναλλαγών
– εγώ συναλλάσσομαι, εσύ συναλλάσσεσαι αυτός συναλλάσσεται–
Τουριστικά γραφεία και πρακτορεία μεταναστεύσεως
– εμείς μεταναστεύουμε, εσείς μεταναστεύετε, αυτοί μεταναστεύουν–
Όπου και να ταξιδέψω η Ελλάδα με πληγώνει, έλεγε κι ο Ποιητής²
Η Ελλάδα με τα ωραία νησιά, τα ωραία γραφεία,
τις ωραίες εκκλησιές

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Α «Μερικά χαρακτηριστικά της ποίησης του Μ. Αναγνωστάκη είναι ο έντονος κοινωνικοπολιτικός της χαρακτήρας ο σταθερός εξομολογητικός και απαισιόδοξος τόνος που πολλές φορές γίνεται και σαρκαστικός» (Καρβέλης Γ. «Νεότερη ποίηση», 1983) Σε ποια σημεία του ποιήματος μπορείτε να εντοπίσετε αυτά τα χαρακτηριστικά;

(15 μονάδες)

Β1 α. Το ποίημα κινείται σε δυο χρονικά επίπεδα : παρόν – παρελθόν. Με ποια αφηγηματική τεχνική γίνεται η μετάβαση απ' το ένα επίπεδο στο άλλο;

(10 μονάδες)

β. Πως ερμηνεύετε τη διερεύνηση από το συγκεκριμένο: «πρώτη πάροδος δεξιά» (στιχ. 1) στο ευρύτερο: «Η Ελλάς των Ελλήνων» του τελευταίου στίχου;

(10 μονάδες)

Β2 Ποιο αίσθημα μεταφέρει στον αναγνώστη η φράση: «πλημμύρες, καταποντισμοί, σεισμοί, θωρακισμένοι στρατιώτες» (στιχ. 8) με την οποία αποδίδει ο ποιητής τις συνθήκες στις οποίες ανδρώθηκαν τα παιδιά;

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ Α/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Β/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (20 μονάδες)

Γ. «Θυμούνται τα λόγια του πατέρα ... των παιδιών των παιδιών τους, (στιχ. 9-13):

Να σχολιάσετε το περιεχόμενο των συγκεκριμένων στίχων (130-150 λέξεις)

(25 μονάδες)

Δ. Ποια στάση ζωής ακολουθούν οι νέοι στο ποίημα του Μ. Αναγνωστάκη «Νέοι της Σιδώνας, 1970» που ακολουθεί; Να τη συγκρίνετε με εκείνη που ακολουθούν οι άνθρωποι στο διδαγμένο κείμενο «Θεσσαλονίκη, Μέρες του 1969 μ.Χ.» του ίδιου ποιητή.

(20 μονάδες)

ΠΕΦ

ΔΑΣ

Κανονικά δεν πρέπει να 'χουμε παράπονο
Καλή κι εγκάρδια η συντροφιά σας, όλο νιάτα,
Κορίτσια δροσερά – αρτιμελή αγόρια
Γεμάτα πάθος κι έρωτα για τη ζωή και για τη δράση.
Καλά, με νόημα και ζουμί και τα τραγούδια σας
Τόσο, μα τόσο ανθρώπινα, συγκινημένα,
Για τα παιδάκια που πεθαίνουν σ' άλληνη ήπειρο

Για ήρωες που σκοτώθηκαν σ' άλλα χρόνια,
Για επαναστάτες Μαύρους, Πράσινους, Κιτρινωπούς,
Για τον καημό του εν γένει πάσχοντος Ανθρώπου.
Ιδιαίτερος σας τιμά τούτη η συμμετοχή
Στην προβληματική και στους αγώνες του καιρού μας
Δίνετε ένα άμεσο παρών και δραστικό – κατόπιν τούτου
Νομίζω δικαιούσθε με το παραπάνω
Δυο δυο, τρεις τρεις, να παίξετε, να ερωτευθείτε,
Και να ξεσκάσετε, αδελφέ, μετά από τόση κούραση.
(Μας γέρασαν προώρως, Γιώργο*, το κατάλαβες;)